

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerda, 1939. I. 11.

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

XV. évfolyam 8. szám

A szegedi ítélőtábla

A szegedi ítélőtábla nagytekintélyű elnöke az ideai munkaévet megnyitó beszédében fájdalmas adatokat tár a nyilvánosság elé a vezetése bízott bíróság egyre hanyatló ügyforgalmáról. Ezek az adatok arra mutatnak, hogy a szegedi ítélőtábla lassú sorvadásnak indult. Hiába reprezentálja a bírói tevékenység legmagasabb színvonalát, hiába vannak bírái, akik megtestesítik magukban a magyar bírói ideált, akik tudásban, emberismeretben, nemzeti érzésben, vallásos buzgalomban, pártatlanságban és bölcsességben világító példái annak, amit ez a nemzet bíróiban becsülni, tisztelni és méltányolni megtanult, az ő munkájukban élő ítélőtábla mégis feltartóztathatatlanul halad a sorvadás szomorú útján.

Természetesen, a bírák erről a legutolsó sorban sem felelősek. Az egyetemi tanár híre, a kórházi orvos tekintélye messze vidékről vonzza a növendékeket, vagy betegeket, de hiába tevékenykednek itt a legkitünőbb bírák, a perek számát se jogi tudásuk, se erkölcsi magasságuk nem szaporítja. A baj az, hogy egyre fogynak az ügyek. Minél szűkebb keretek közé szorul a gazdasági élet, annál kevesebb kérdést visznek a felek a bíróság elé. Ha nincsenek ügyletek, nincsenek jogviták sem. A hanyatló gazdasági élet egymagában is elég meggyőző magyarázattal szolgál a fájdalmas jelenség számára. Természetesen, most nem azt fájjaljuk, hogy nincs elég per, hanem azt, hogy a szegedi ítélőtábla nem kapja meg azt a területi kiegészítést, ami biztosítaná számára a színvonalához mért munkamennyiséget s biztosítaná a város számára olyan területet, ami legalább igazságügyi szervezetünk által tartozik hozzá.

Az egykéz rendszerre is hatalmas erővel játszott közre ennek a helyzetnek kialakulásában. A központosított bevásárlás, elosztás, anyagbeszerzés, a központosított export- és importtevékenység, az egykezű utalt egész gazdasági tevékenység centralizálta az egész kereskedelmi életet s ezzel Budapestre terelte a legjelentősebb jogi feladatok végzését. A gazdasági élet központosításával járt azután az is, hogy Budapesten székülő egykezek Budapesten döntenek el jogvitáikat. A budapesti ítélőtábla így összeszerkad munkaterhe alatt, pedig, több, mint száz ítélőbírója van, akik kénytelenek olyan terminusokkal dolgozni, amilyenek egyáltalán nem felelhetnek meg a gyors igazságszolgáltatás követelményének. S amíg az országnak nagyságban első ítélőtáblája legyőzhetetlen restanciái terhe alatt küzdődik, addig a szegedi ítélőtábla ügyforgalma évről-évre csökken s ma már olyan kicsi az ügyforgalma s olyan kicsi a bírói létszáma, hogy ha gyors segítség nem jön, a csökkenő ügyforgalom fogja felvetni azt a kérdést: érdemes-e illv csekély ügyforgalom számára külön ítélőtáblát fenntartani?

A legészszerűbb, legtermészetesebb és legjobb megoldás az volna, ha a budapesti ítélőtábla enormis terheinek átvételével s területe egy szektorának átadásával bővítenék a szegedi ítélőtáblának és jurisdikciójának területét. Alig volt még igazságügyi miniszter, aki ennek a rendezésnek szükséges-ségét nem látta be s nyílt titok az is, hogy

eddig Zsitvay Tibor tekintélye és szívós védekezése állt annak útjába, hogy a kecskeméti törvényszék területét a szegedi ítélőtáblához kapcsolják. De hol van már Zsitvay Tibor és hol van a tavalyi hó? Az észszerű s nemcsak a szegedi ítélőtáblának, de a jogszolgáltatásnak érdekét szolgáló megoldás útjából a legfőbb akadályt eltávolította a forgandó politika s mivel a bajai törvényszék területének idekapcsolását maguk a bajaiak is sürgetik, semmiféle jogszolgáltatási érdek, semmiféle szervezeti probléma és személyi, vagy politikai tekintet nem lehet akadályva annak, hogy a szegedi ítélőtábla a kecskeméti törvényszék és a bajai törvényszéki kirendeltség, valamint a hozzájuk tartozó s a területi rendezéssel hozzájuk csatolandó járásbíróóságok területével gazdagodjon s megkapja azt a vértömlesztést, amivel életre lehet még galvanizálni az ügyforgalom elapadása folytán sorvadó tevékenységét.

Az igazságügyi szervezeti kérdéseket is

úgy oldották meg, hogy minél inkább feleslegessé váljanak azok a bíróságok, melyeknek ítéletei megnyugtathatják a feleket s irányíthatják a bírói gyakorlatot s minél több ügyet dönthessenek el az alsófokon, ahol a pervesztes fél fájdalmát a megnyugvás kényszere is fokozza. Ahelyett, hogy megfontolt átmeneti intézkedésekkel segítettek volna a munkával túlhalmozott magasabb fokú bíróságokon, szervezeti megoldásokat határoztak el, melyek életben vannak most is, amikor régen elmúltak már azok a kényszerítő okok, melyek életre hívták. Szerencsétlen törvényhozási alkotások és igazságügyi kormányzati intézkedések is hozzájárultak ahhoz, hogy a nagymúltú és nagyrahitott szegedi ítélőtábla életét féltetni kell. Össze kellene fogni minden közéleti és politikai tényezőnek ebben a kérdésben s ki kellene harcolni a szegedi ítélőtábla jussát, amit — mint leszármazó örökös a kötelestől, — minden tehermentesen s nyomban követelhet a város az igazságügyi kormánytól.

A magyar kormány mindaddig nem tárgyal a csehekkel, amíg Prága teljes elégtételeit nem ad

1. A cseh kormánynak rendet kell teremtenie saját országában, — 2. Kártérítést kell adnia, — 3. Felelősségre kell vonni a betörések bűnösét, — Ha újabb fegyveres támadás történne, a honvédség vissza fogja venni és harcképtelenné fogja tenni a támadókat

A Budapesti Értesítő jelenti: A budapesti csehszlovák követ hétfőn látogatást tett a külügyminiszter állandó helyettesénél és ismertette a cseh kormány álláspontját a munkácsi súlyos incidenssel kapcsolatban.

A külügyminiszter helyettese a magyar álláspont kifejtése során leszögezte, hogy a cseh részről induló támadások megismétlődéséből és abból, hogy azokat rendes katonaság hajtja végre, a cseh kormány részéről fennforgó szándékosságra lehet következtetni, amelynek célja a demarkációs vonal mellett élő lakosság állandó nyugtalanítása.

Amennyiben cseh-szlovák részről oly fegyveres támadás fordulna elő, melynek során cseh csapatok ismét átlépnék a demarkációs vonalat és magyar területre haladnának, a magyar katonaság nemcsak a támadást fogja visszaverni, hanem a támadó cseh katonaságot üldözni fogja mindaddig, amíg azok harcképtelenné válnak.

A magyar kormány természetesen tisztában van azzal, hogy az ilyen eset nemcsak a régvárt nyugalom helyreállításának akadályos volna, hanem még jobban elmergesítené a helyzetet, miért is a jószomszédi viszony kialakulása érdekében szükséges volna, hogy a cseh kormány az ilyen minősíthetetlen támadásoknak véget vessen.

A csehszlovák követnek arra a kérdésre, hogy ezek szerint mit tehet a cseh-szlovák kormány, magyar részről az a kívánság hangzott el, hogy

elsősorban teremtse rendet a saját országában, másodsorban jelentse ki készségét az anyagi és erkölcsi kártérítésre, harmadszor vonják felelősségre a bűnösöket és ezt a tényt hozzák a magyar kormány tudomására.

A bécsi döntőbíráskodásból kifolyólag szükségessé vált tárgyalások magyar részről nem folytathatók mindaddig, amíg a cseh kormánytól fenti értelemben a magyar kormány elégtételt nem kap.

Ha pedig a tárgyalások fonalát újból felvesszük, azoknak az eddiginél gyorsabb ütemben való folytatása kívánatos.

Kormánykörökben remélik, hogy a magyar-cseh-szlovák vegyesbizottság vizsgálatainak gyors befejezése után és ha a cseh kormány kötelezettségének eleget tesz, a normális viszony a két állam között helyre állhat.

A cseh csapatok kiűriték a semleges zónát

A Budapesti Értesítő jelenti: A munkácsi incidens ügyében összeült magyar-cseh-szlovák bizottság megállapodása értelmében a cseh-szlovák csapatok Munkács körül kiűritették a semleges zónát. A magyar csapatok az incidens előtt elfoglalt állásaikban maradtak. Kírserélik továbbá az incidens alkalmával közösen ejtett foglyokat. Végül cseh-szlovák részről visszaszolgáltatták az Orosz-